

Текст: Милан Бојић
Илустрације: Владимир Крстић Лаци

ДОБРОДЕТЕЉ
2021.

УПОЗНАЈТЕ ВЕЛИЧАНСТВЕНЕ ЈУНАКЕ КОЈИ СУ СПАСИЛИ СРБИЈУ

Драга децо,

Када сам био дечачић ваших година, био сам пун радости и живота, баш као што сте и ви сада. По цео дан сам са друштвом из краја јурио по комшијским двориштима, стално смишљајући нове авантуре и несташлуке. Све до једног дана те страшне 1999. године када нам је језиви звук сирене прекинуо детињство. Сирене су јављале да је наша земља нападнута из ваздуха и да су наши животи угрожени.

Али наш народ је издржљив и није се деморалисао, па је непријатељ отпочео и копнени напад на граници са Албанијом. Циљ им је био да освоје свету српску земљу Косово и Метохију, а српски народ покоре. Непријатељ се на Србију усмерио попут урагана, силног и разорног ветра који руши све пред собом. Знали су да би, уколико би пробрили српску линију на суровој планини Проклетије, српски народ био покорен. Тада би брзо и лако разорили и уништили наше породице и светиње.

Млади српски војници су својим телима зауставили овај силовити напад. Они су постали моћан бедем који није могла да пробије ни најјача река војске тог времена. У њима је оживео величанствени дух кнеза Лазара и Милоша Обилића. Животом својим бранили су нас српску децу и своје породице. А са њима су ратовали сви српски јунаци од Косовског боја па надаље. Њима је помагао и сам Бог. И опет, по ко зна који пут, мали српски народ показао је да је тврд орах. Орах због кога су зубе ломили велики и моћни, од Турака, преко Немаца до Американаца.

О томе како су ови српски чудо војници стишали разорни НАТО ураган, како су својом жртвом, херојством и величанственим делима заштитили сву српску децу, па и мене, те нам омогућили мирно и лепо детињство, сазнаћете у овој књизи. У њој су описани стварни подвизи српских јунака. Ово је истинита прича о највећој битки у модерној српској историји.

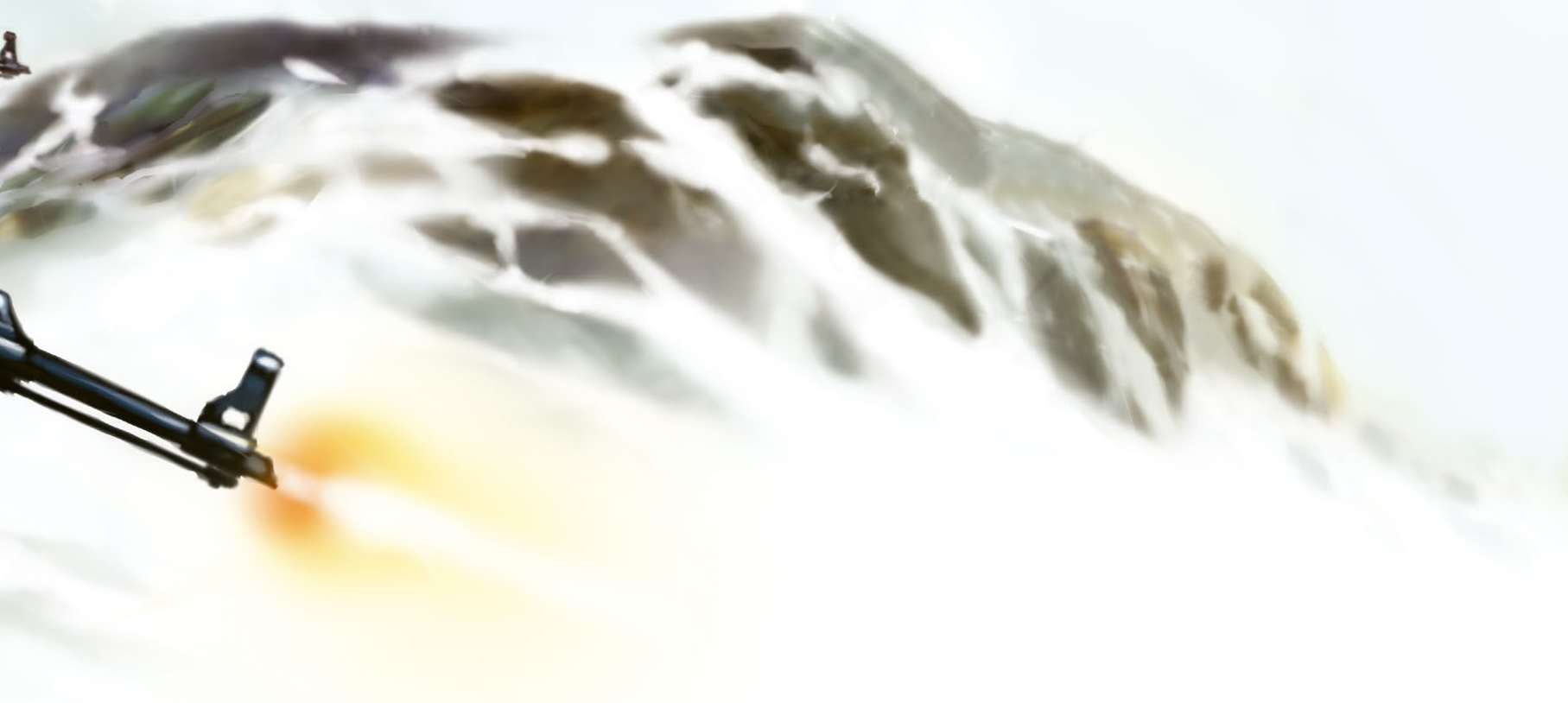
НАПАД НА СРПСКИ НАРОД 1999. ГОДИНЕ

Тог кобног 24. марта 1999. године војни савез НАТО, који су предводиле Сједињене Америчке Државе, најмоћнија сила тог времена, отпочео је бомбардовање српског народа. Бомбардовање Савезне Републике Југославије, како се тада звала српска држава, било је сурово и немилосрдно. Авиони из 19 моћних земља свакодневно су бацали бомбе, а њима су помагале још две нама суседне земаље. НАТО авиони нису бомбардовали само војне циљеве, нису имали милости ни према српским цивилима. Гађали су породилишта с мајкама и бебама, возове пуне људи, центре градова. Нису биле поштеђене ни школе, болнице, цркве, споменици, путеви... Често су користили забрањене и веома опасне касетне бомбе. Да страдање буде веће, бомбе су пунили осиромашеним уранијумом, забрањеним по свим правилима ратовања. Тај смртоносни материјал, који је бачен широм Србије, и данас убија изазивајући тешке болести, као што је рак. Огроман број људи је страдао од овог опаког оружја. Овај злочиначки напад завршен је 10. јуна 1999. године.

КОПНЕНИ НАПАД НА КОСОВО И МЕТОХИЈУ

Схвативши да неће моћи лако и брзо да покоре малу Србију, НАТО генерали су се одлучили за напад и копненим путем. Нашу границу са Албанијом у рејону Кошаре нападао је укупно око 6.000 војника у првом налету. Њих су чинили Албанаци из терористичке организаце коју су називали „Ослободилачка војска Косово“. Иза њих је дошла Друга пешадијска дивизија регуларне албанске војске и полиције од око 7.000-8.000 војника. А у резерви је било 6.000 НАТО војника који се називају маринци. Ту су били и најбољи НАТО официри, добровољци и плаћеници из исламских земаља који се зову муџахедини. У нападима су користили најбољу и најсавременију опрему, а често и разне врсте дрога. Уз подршку НАТО авиона имали су огромну предност на терену. Тај планински део је узвишенији у Албанији, па су одатле могли лакше да виде српске војнике, да их гађају ракетама и јуришају на њих. На Велики петак 9. априла отпочео је напад на караулу Кошаре. У првом налету је између 1.500 и 2.000 терориста извело напад на српско-албанској граници. Ту границу је чувало само 110 граничара и осам чланова посаде на минобацачу из 125. моторизоване бригаде. Они су херојски издржали напад до доласка јачих снага. Морали су да се повуку неколико стотина метара на резервне положаје, али већ 11. априла српска војска је кренула у контраофанзиву. Српска офанзива се понављала 6. и 11. маја, да би заузели стратешке објекте у заграничном делу Албаније. Успели су да успоставе доминацију све до 14. јуна када су окончане борбе и проглашено примирје. Захваљујући огромној храбрости српских Обилића, већином младића од 18 до 24 године, непријатељ је заустављен. И њихов покушај да се пробију кроз српске положаје на планини Паштрик био је неуспешан.

СРПСКИ СПАРТАНЦИ

На месту званом Колибице, на Велики петак, 15 српских граничара предвођених Владаном Аврамовићем стало је на пут терористима којих је било више од 500. Била је то једна од најтежих битки за Кошаре. У току те неравноправне борбе, када су мислили да су одсечени од свих, огрејало их је сунце радости. У свом рову угледали су мајора Драгутина Димчевског званог Димче, и то их је снажно осоколило. Димче је дошао с тројицом војника, а један од њих био је Саша Радојевић који је преузео одбрану.

Уочи напада НАТО авиони и сателити успели су да уоче све положаје српске војске, осим овог легла српских Спартанаца. Мајор Димче је својом мудрошћу и ратним лукавством успео да завара надмоћног противника. Његово војничко срце осећало је да се ближи скори напад. Зато је наредио да даноноћно копају ровове на планинском врху Глава. Нечујно су копали под окриљем ноћи, а дању их је покривала магла као некаква природна завеса.

И зато, не знајући за овај положај, терористи су у почетку долазили на нишан нашим херојима, све док нису схватили да им је ту спремљена клопка. Откривши да је ту српски положај, непријатељ је припремио жесток напад. Изненада су са територије Албаније полетеле мине

које су падале свуда око наших војника. Одмах затим кренуо је и копнени напад. Надирали су попут подивљалог таласа, али су их одбијали српски војници чвршћи од стена. У најтежим тренуцима мајор Димчевски је попут Карађорђа лавовски скакао од рова до рова. Храбрио је своје соколове да издрже тај силни напад. Речи неустрашивог команданта: *Не сме ни педаљ ове земље да падне*, одјекивале су у њиховим срцима са сваким његовим откуцајем. Они су последњим делићима снаге још жешће узвраћали непријатељу.

Наступила је тешка и хладна ноћ, а наши војници су у снегу промрзли и стегнутих зуба чекали јутро. За то време неуморни Димчевски је хаубицама бомбардовао оближњу шуму, наносећи велике губитке противнику. Ујутру са првим сунчевим зрацима уследио је нови, још јачи напад терориста. Јунаци су се овога пута нашли окружени непријатељем. Јер, били су освојени сви остали положаји српске војске која се повукла неколико стотина метара уназад, на резервне положаје.

Те кржаве Велике суботе повела се очајничка борба на живот и смрт. Силовито су нападали многобројнији терористи, али су још силније узвраћали српски хероји. Иако су разорне мине почеле да упадају у ровове, наши су им узвраћали не штедећи своје животе. До последњег су чували положај, баш како им је Димче наредио. Невиђеном храброшћу успели су да зауставе непратеља и други дан борбе. Тек увече, када им је нестало муниције, повукли су се на резервне положаје. У давна времена храбри Спартанци су нанели огромне губитке далеко бројнијим Персијанцима и задржали их у месту Термопил како би омогућили Грцима да добију на времену и припреме јачу војску. Баш тако су и савремени српски Спартанци задржавали страшног непријатеља два дана, наносећи му огромне губитке. Све док није стигла помоћ јачих снага после чега је уследио наш контранапад.

СРПСКА ВОЈСКА КАО ПТИЦА ФЕНИКС

Последњим атомима снаге српски витезови су одбранили своје резервне положаје на Оплазу. Телима су сачували свој народ од потпуне пропасти. А кад им је стигла помоћ, нису губили време. Васкрсла попут митске птице феникс, која је према легенди неуништива, српска војска је већ 11. априла кренула у изненадни контранапад. Знали су јунаци добро да од њих зависи живот српског народа. Зато су неустрашиво кренули на опаке терористе утврђене на стрмом врху Маја Глава и на највећу силу на свету која их је здушно помагала. Групу од 20 војника предводио је старији водник Ивица Лазић звани Француз.

На месту званом Шкоза Француз и његова група изненада су уочили специјалне јединице терориста. То су биле сурове и прекаљене убице. Баш та група од њих тридесетак у терористичком препаду 9. априла ранила је нашег команданта Душка Шљиванчанина. Јунаци су им се прикрадали тихо попут пума. Пробијали су се кроз трње и шибље. Но, терористи су их приметили и осули на њих силну паљбу. Тада се Француз одлучио на веома ризичан корак. Преко мотороле је српској артиљерији давао тачну локацију непријатељских положаја. Није марио што им је он са својом војском веома близу. Једна мала грешка наше артиљерије значила је смрт храбрим српским војницима. Одједном се небо изнад њих запалило а земља под ногама затресла. Около је одзвањала кукњава терориста. Српска артиљерија је била прецизна. И већ ујутро 14. априла српски витезови наставили су даље. Но пред њима се јавила нова препрека: почела је јака киша. Али они су по пљуску и снегу непоколебљиво ишли напред. Мокри и блатњави, не видећи од магле куда иду, пењали су се уз стрме и клизаве стене. Стигавши на врх Маја Глава, одмах су уочили непријатеља. Док су организовали заседу, један хрватски плаћеник уплашено је узвикнуо: *Јој, ево их испред нас!* Нису ни сањали терористи да ће српски чудо војници да се пробију кроз олују. Француз је хитро бацио бомбу на њих. А наши војници скривени иза жбунова са свих страна су их решетали. Уплашени терористи запуцали су из свих расположивих средстава, митраљеза и стотина пушака. Планина је дрхтала од топовских граната, мина и бомби.

Док је та борба трајала, добровољци коју су хитали у помоћ српским витезовима помислили су да терористи пуцају на њих. Не знајући да су баш изнад српски борци, бомбардовали су непријатељске положаје. Тако се Француз са својим јунацима нашао у великој невољи, тачније између ватре непријатеља и наше војске која му је заправо журила у помоћ. Два дуга сата трајала је та битка. Под жестоком ватром, хватајући заклон од дрвета до дрвета, хероји су променили положај. Склонили су се дубље у шуму и одатле наставили своју праведну борбу.

Све до тада терористи су били уверени да је српска војска исцрпљена од њихових силних напада, па су одлучили да је новим нападима сасвим докрајче. Но, потпуно шокирани овим силовитим и изненадним нападом Срба који су јурили и кроз ватру и кроз воду, били су принуђени да уместо напада организују одбрану.

Тада су схватили да је српска војска као птица феникс која изнова васкрсава из пепела.

ОНИ СУ БРАНИЛИ КОШАРЕ

Педесет трећи гранични батаљон

Педесет трећи гранични батаљон имао је седиште у Ђаковици на Косову и Метохији. Граничари су морали бити међу најобученијим војницима, пошто се на основу њиховог наоружања и држања ценила способност целе војске. Око 400 војника чувало је границу дугу 69,9 километара, од Богићевца до врха Паштрика. На том потезу било је 13 караула. На простору карауле Кошаре граничари су чували граничну линију дугу 7,1 километар и сви они су били на редовном служењу војног рока. У одбрани те карауле посебно се истакла генерација која је са служењем војног рока почела у марту 1998. године. У тренутку напада они су били најiskusнији војници на граници. Укупно 110 старешина и војника 53. граничног батаљона бранило је границу у прва два дана напада на Кошаре. Они су најзаслужнији што непријатељски пробој у дубину српске територије није успео. Подршка су им били осморица припадника одељења минобацача 82 мм и послуга бестрзајног топа 82 мм из 125. моторизованог батаљона. Командант 53. граничног батаљона тада је био мајор, сада пензионисани пуковник Душко Шљиванчанин који је рањен првог дана напада, па је команду над четом преузео његов заменик, тада мајор а сада пензионисани потпуковник Драгутин Димчевски. Од 11. априла све чете граничара ушле су у састав 125. моторизоване бригаде.

125. моторизована бригада

Ова бригада настала је 1981. године у Косовској Митровици као део Приштинског корпуса Треће армије Копнене војске. Њен ратни командант био је пуковник а сада генерал-мајор Драган Живановић. До децембра 1998. године бригада је у свом саставу имала 2.500 војника. Састојала се од два моторизована батаљона смештена у Косовској Митровици и Пећи, која су до почетка рата били подељени у шест борбених група. У саставу су имали моторизовану чету, стрељачке водове, вод бестрзајних топова, водове минобацача, хаубичку батерију и позадински (логистички) вод. Трећег дана напада на Кошаре, 11. априла 1999. године, по наређењу команданта Треће армије и команданта Приштинског корпуса потпуковник Љубинко Ђурковић, командант 2. моторизованог батаљона 125. моторизоване бригаде, именован је за команданта свих јединица одбране Кошара. Истог датума кренули су у општи контранапад на границу припадници 125. моторизоване бригаде, уз садејство чете Војне полиције, чете припадника 63. падобранске бригаде и 72. специјалне бригаде. Укупно 1.357 српских војника разних јединица пресекло је офанзиву терориста који су нападали српске резервне положаје. Они су готово стигли до врхова Раса Кошарес и Маја Главе потискујући непријатеља. На том делу су настављене константне борбе, а положаји су прелазили час у српске, час у агресорове руке.

Војна полиција

Војна полиција у Србији има дугу историју. Још давне 1876. године указом кнеза Милана Обреновића формирана су „полицијска одељења“. У данашњем облику настала је 1955. године. Њени задаци су контрола војног реда и дисциплине, послови из области безбедности, контрола и регулисање војног саобраћаја, као и сузбијање криминалитета. У току битке на Кошарама Први батаљон војне полиције учествовао је у одбрани српских положаја, а 52. батаљон војне полиције у контраофанзиви наше војске.

72. бригада за специјалне операције

Седамдесет друга специјална бригада оспособљена је за специјалне операције, диверзантска (изненадни напади), противдиверзантска и противтерористичка дејства, као и за извиђање и прикупљање обавештајних података о непријатељу. Поред тога ови специјалци имају задатке да решавају талачке ситуације, гуше оружане побуне, спасавају рањене пилоте или извиђаче дубоко у непријатељској територији, откривају и обележавају циљеве за авијацију... Зато 72. специјална, поред 63. падобранске бригаде, спада у најелитнију и најбољу војску која решава најтеже задатке. Обука за њене војнике је тешка, зато су они веома способни. Седамдесет друга специјална бригада дала је велики допринос у акцијама пре почетка рата, када су терористи покушавали да илегално прелазе југословенско-албанску границу. У току рата учествовали су у контраофанзиви 125. моторизоване бригаде.

63. падобранска бригада

Шездесет трећа падобранска бригада, као и 72. бригада за специјалне операције, понос је српске војске. Њени задаци су извиђачка и оперативна дејства у дубини непријатеља, диверзантска и противдиверзантска дејства, борбено трагање и спасавање, интервенција или заузимање важних рејона у дубини непријатеља, дезорганизовање система командовања непријатеља, подршка приликом превожења и искрцавања војника на угрожено подручје, снабдевање јединица из ваздуха... Били су велика подршка српским граничарима у противтерористичким акцијама пре почетка рата, као и током самог рата на Кошарама.

Добровољци

У битки на Кошарама учествовао је велики број добровољаца и ратних ветерана (који су имали искуство ратовања) из Србије и Републике Српске. Уопште није занемарљив број очева који су дошли на фронт да би се борили раме уз раме са својим синовима. Поред њих најбројнији су били руски добровољци. Присуство српских и руских добровољаца било је од огромне важности за српске снаге јер су ратни ветарани имали велико и значајно ратно искуство. Такође, њихова појава је веома позитивно утицала на морал војске. Уз њих су значајан допринос дали и добровољци из Украјине, Финске, Шведске, Данске, Холандије, као и по један Шкот и Ирац из Британије.

Пали хероји

Борбе на Кошарама трајале су 67 дана. Укупно је учествовало 2.500 војника, а око 1.300 њих било је стално у борбеним дејствима против 6.000 терориста на фронту дугом 15 километара. Рањено је 265 бораца. Погинуло је 108 јунака са Кошара. Дали су оно што човек може највише дати за ближњег, дали су животе за своје породице, за свој народ. Животом својим одбранили су своју земљу!

СЛАВА ИМ!